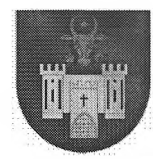

A. Zubeo

MINISTERUL JUSTIȚIEI AL REPUBLICII MOLDOVA
Administrația Națională a Penitenciarelor
Penitenciarul nr.17-Rezina

МИНИСТЕРСТВО ЮСТИЦИИ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА
Национальная Пенитенциарная Администрация
Пенитенциарное учреждение №17-Резина

MD-5400, or...Rezina, str.Nistreană 1
Tel:0254-22730, Tel-fax: 0254-22649.
e-mail:penitenciarul17@anp.gov.md

MD-5400, г. Резина, ул. Нистрянэ 1
Тел.0254-22730; Тел-факс:0254-22649
эл.адрес: penitenciarul17@anp.gov.md

21.02.2020 Nr. 2/ 1052 /2020
La nr. 08-1/7 din 20.02.2020

Domnului Mihail COTOROBAI
Avocatul Poporului
mun. Chișinău str. Sfatul Țării nr. 16

Prin prezenta, Vă remitem în adresa Dumneavoastră, Informațiile în tabel privitor la implementarea recomandărilor înaintate de către membrii Consiliului pentru prevenirea torturii, urmare a vizitei de monitorizare efectuată la Penitenciarul nr - 17 Rezina la 07.11.2019.

Anexă: -- informațiile în tabel pe 8 pag.

Cu respect,

Director,
comisar de justiție

ex: Ghenadie Bulhac
069797342

Ion PANAITE

OFICIUL AVOCATULUI POPORULUI
Nr. de intrare 653
27 februarie 2020

**Informații privitor la implementarea recomandărilor înaintate de către membrii
Consiliului pentru prevenirea torturii, urmare a vizitei de monitorizare efectuată
la Penitenciarul nr - 17 Rezina la 07.11.2019**

Nr. ord.	Conținutul recomandării	Măsuri și acțiuni de realizare
1	<i>Instituția se confruntă cu deficit de spații de detenție, în particular – pentru asigurarea detenției pe viață;</i>	Pentru anul 2020 sunt preconizate reparații capitale a blocurilor de regim I și II, astfel spațiile de detenție a condamnaților la detențiune pe viață se vor mări (vor fi posibil de amenajat mai multe celule pentru această categorie de condamnați în blocul de regim nr. II).
2	<i>Pentru condamnații pe viață și alți deținuți nu sunt oferite programe educaționale atractive (excepție făcând cercul teatral și cel muzical) ori posibilitatea de fi antrenați în câmpul munci;</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Instruirea generală; • Instruirea profesională; • Șah și dame; • Minifotbal; • Volei; • Tenis de masă; • Biliard; • Repetiții muzicale; • Frecventarea bibliotecii; • Ridicarea greutăților; • Prelucrarea lemnului; • Insușirea calculatorului; • Recital de poezii; • Confectionarea de obiectelor de creație artistică; • Program „Pro-social”; • Program „Cetățenia Activă”; • Program „Liberarea condiționată înainte de termen”; • Program de pregătire pentru eliberare Sesslerman;

		<ul style="list-style-type: none"> • Program psiho-social cu privire la reintegrare socială a persoanelor în etate și a persoanelor cu dizabilități fizice; • Program de educație pentru sănătate; • Program de orientare vocațională; • „Adaptarea la mediul penitenciar”; • Confesia religioasă „Advențiștii zilei a 7-a”; • Confesia religioasă „Evangheliști Baptiști”; • Confesia religioasă „Evangheliști Creștini” Armata Salvării; • Biserica Creștin Ortodoxă; • AO „Inițiativa Pozitivă”; • Consilieri psihologice; • Consultații psihologice și de asistență socială; • Convorbiri educative.
3	<i>Nu este oferită posibilitatea de a practica sportul/plimbare pentru toți deținuții din cauza subculturii criminale prezente în penitenciar;</i>	În legătura cu lipsa de spațiu, administrația penitenciarului este în imposibilitate la moment a asigura tuturor categoriilor de condamnați, petrecerea măsurilor sportive precum ar fi „Minifotbalul”, deasemenea și unor condamnați securitatea personal la care sunt aplicabile prevederile art. 206 Cod de executare.
4	<i>Minorii sunt deținuți într-un bloc cu deținuții majori. Minorii ce se dețin în aceleași celule au vârste diferite;</i>	În legătură cu lipsa spațiului la moment (sunt amenajate doar 3 blocuri de regim) minorii sunt plasați în celule în blocurile de regim unde se dețin majorii. După efectuarea reparațiilor capitale a blocurilor de regim a fostului Spital de fiziologie se preconizează crearea celulelor într-un bloc aparte de deținere a minorilor, separate de deținuții majori.
5	<i>Comunicarea cu mediul extern, inclusiv convorbirile telefonice, a unor deținuți cu localitățile din partea stîngă a r. Nistru și Federația Rusă este îngreuiată;</i>	La moment sunt înaintate demersurile la organele abilitate în vederea instalării suplimentar a cel puțin a 2 taxafoane pe teritoriul penitenciarului, cu conexare externă.
6	<i>Amplasarea Penitenciarului nr. 17 la o distanță mare de locurile de trai, departe de familie, pentru unii deținuți împiedică disponibilitatea de vizitare din partea rudelor/prietenilor;</i>	--La moment transferarea deținuților în penitenciarele R. Moldova este doar de competența ANP. --Urmează a fi înaintate propuneri ANP privind coordonarea deciziilor de transfer a acestora cu instituțiile penitenciare din raza domiciliilor deținuților.

7	<i>Există probleme pentru accesul la medici particulari din cauza birocratizării excesive a acestui proces;</i>	Deținuții în baza art. 232 alin.(4) Cod de executare și secțiunii a 41-a p.504 al SEPC au acces la medicii particulari, conform procedurilor prestabilite.
8	<i>Asigurarea cu personal medical a serviciului medical al Penitenciarului nr.17 este insuficientă, fapt ce influențează calitatea serviciilor medicale dar și realizarea dreptului la acces pentru deținuți;</i>	În Penitenciarul nr. 17 – Rezina asistența medicală este asigurată de către medicul-șef, 4 asistenți medicali funcționari publici cu statut special și o asistentă medicală de proceduri-persoană contractuală, medic ginecolog, medic stomatolog, medic generalist, medic rentghenolog, funcția medicului psihiatru fiind vacantă. Urmare a măsurilor de reorganizare a statelor de personal al instituției, nu sunt prevăzute state de medici specialiști cu profil îngust.
9	<i>Funcționalitatea spitalului de tuberculoză și a serviciului medical este ineficientă, inclusiv prin decizie administrativă asistenta medicală este impusă să-și părăsească postul din secția medicală (pe timp de noapte și in week-end-uri) și să presteze servicii în alte sectoare a instituției, fapt ce lipsește pacienții internați în spital de supravegherea medicală continuă;</i>	Activitatea Spitalului de Ftziopulmonologie din incinta Penitenciarului nr. 17- Rezina din luna octombrie 2019 a fost sistată, deținuții bolnavi transferați la Spitalul Pruncul.
10	<i>Examinarea medicală la intrare în penitenciar se realizează doar în circa 90% cazuri, respectiv și documentarea leziunilor corporale ori aplicarea controlului radiologic este inadecvată;</i>	Instalația radiologică învechită tehnic și moral, necesită reutilarea cabinetului radiologic.
11	<i>Femeilor – deținute nu li se asigură consultația medicului ginecolog, precum și nu se prestează alte servicii gender specifice;</i>	Au fost revizuite statele medicului ginecolog, din 0.25 funcții în 0.5 funcții.

12	<i>Calitatea documentării și evidența leziunilor corporale se realizează, dar necesită a fi îmbunătățită.</i>	Documentarea leziunilor corporale se efectuează obligatoriu, cu efectuarea fototabelului, acte care ulterior sunt anexate la documentația medicală.
13	<i>Control inadecvat din partea Direcției medicale DIP a calității acordării asistenței medicale, inclusiv controlul executării prescripțiilor de către administrația penitenciarului;</i>	Toate prescripțiile înaintate de Direcția medicală ANP au fost executate, neajunsurile înlăturate.
14	<i>Consultațiile specialiștilor de profil sunt în număr mic și urmează a revizui cost-eficiența lor, cu posibilitatea externalizării acestor servicii;</i>	Conform ordinului M.J. nr. 40 din 16.05.2018, au fost efectuate schimbări în grila de state, cu reducerea numărului de personal medical, preponderent al specialiștilor de profil îngust, ceea ce a influențat negativ asupra calității acordării asistenței medicale, cu birocratizarea excesivă a procesului.
15	<i>Supraveghere medicală inadecvată a bolnavilor cu maladii cronice;</i>	Au fost întreprinse măsuri privind supravegherea sporită și eficientă a bolnavilor cu maladii cronice.
16	<i>Se constată o practică excesivă de sancționare a deținuților prin lipsirea dreptului la întrevvedere cu rudele.</i>	Toate deciziile de sancționare sunt aplicate în conformitate cu prevederile art.246 CERM, astfel sancțiunea disciplinară „suspendarea dreptului la întrevvedere de scurtă și de lungă durată, pe un termen de cel mult 3 luni”- este o sancțiune care disciplinează deținuții față de celelalte sancțiuni care practic nu au efecte pozitive asupra comportamentului deținutului.
17	<i>Micșorarea numărului de escortări în afara penitenciarului; practica de realizare a ședințelor de judecată în interiorul penitenciarului și implementarea videoconferințelor.</i>	Pe parcursul anului 2019 s-au petrecut 21 videoconferințe în interiorul penitenciarului cu instanțele de judecată. Pe parcursul trimestrului I al anului 2020 Ministerul Justiției a promis instalarea instalațiilor electronice pentru petrecerea videoconferințelor în instanțele de judecată care la moment nu dispun de astfel de utilaje.
18	<i>Registrul transferurilor deținuților dintr-o celulă în alta este disponibil doar pentru ultimii 3-5 ani din cauza neincluzerii lui în nomenclatorul registrelor obligatorii cu termen de păstrare mai mare.</i>	Au fost create registre de transfer a deținuților în celulele penitenciarului în baza cărora sunt introduse datele în Sistemul automatizat informațional „Registrul persoanelor reținute, arestate și condamnate”, termenul de păstrare a acestora fiind de 10 ani..

19	<i>Modificarea codului penal cu posibilitatea aplicării liberării condiționate a deținuților pe viață după 30 ani de detenție.</i>	Înaintarea propunerilor la Direcția juridică ANP privind introducerea în prevederile art. 91 Cod penal a termenului de probă condamnaților la detențiune pe viață care urmează a fi eliberați condiționat.
20	<i>Lipsa unui mecanism compensator pentru condiții inumane de detenție aplicate în privința deținuților pe viață</i>	Înaintarea propunerilor la Direcția juridică ANP privind introducerea în legislație a mecanismului compensator ce privește condamnații la detențiune pe viață și anume a reducerii din termen care poate avea efect referitor la aplicarea prevederilor art. 91 Cod penal față de aceștia.
21	<i>Cabinetul ginecologic nu este conectat la rețeaua de apă, lipsește ventilarea în sala de sterilizare</i>	Instalarea sistemului de ventilare și apeduct.
22	<i>Lipsa spațiilor locative acomodate pentru persoanele cu dizabilități locomotorii</i>	Este identificată celula locativă nr. 61 a blocului de regin nr.2, unde la moment se deține condamnatul la detenție pe viață Valeriu Canuda cu dizabilitate accentuată, care este ținut la pat.
23	<i>Neacomodarea rezonabilă a scărilor pentru deplasarea persoanelor cu nevoi speciale către curțile de plimbare și cabinetele medicale.</i>	Acomodarea rezonabilă a scărilor pentru deplasarea persoanelor cu nevoi speciale
24	<i>Insuficiența spațiilor medicale pentru amplasarea laboratorului clinico-biochimic și staționarului de zi.</i>	A fost identificat spațiul la moment se petrec lucrări de reparație capitală.
25	<i>Necesitatea reparației capitale a cabinetului radiologic de pe teritoriul spitalului de tuberculoză.</i>	Reparația capitală urmează a fi petrecută paralel cu cea a blocului de regim de la fostul spital.
26	<i>Lipsa avizului medical a cererilor/situațiilor de implicare a deținuților în munci remunerate și neremunerate.</i>	Toate cererile deținuților privind implicarea acestora la munci remunerate sau neremunerate sunt avizate de lucrătorii medicali.

27	<i>Necesitatea reparației spațiilor fostului izolator disciplinar, reamenajat pentru ateliere de meșteșugărit (inclusiv asigurarea aerisirii/ventilării).</i>	Celulele menționate întrucît se află în subsolul blocului de regim nr. 2 nu pot fi folosite ca izolator disciplinar deoarece practic e imposibil de a asigura aerisirea și ventilarea acestora.
28	<i>Repartizarea minorilor în celule separate în dependență de vârsta acestora, făcând parte din aceiași grupe de vîrstă, în scopul prevenirii influențelor nedorite, dominației și abuzului;</i>	Administrația penitenciarului duce o supraveghere sporită asupra celor 2 celule destinate deținerii minorilor, acestea fiind plasate la etajul III al blocului de regim nr. 3, la etajul II fiind amplasată unitatea de gardă a penitenciarului, ce dă posibilitatea unei intervențe rapide din partea personalului în caz de constatare a cărorva abuzuri în privința acestora.
29	<i>Revizuirea și optimizarea statelor serviciului medical și a spitalului pentru asigurarea adecvată a asistenței medicale deținuților, inclusiv abrogarea Hotărîrii Guvernului nr.273;</i>	Înaintarea propunerilor către ANP privind revizuirea statelor în vederea majorării numărului de angajați asistenți medicali cu statut special pentru eficientizarea asistenței medicale acordate.
30	<i>Asigurarea controlului asupra implementării adecvate a pachetului comprehensiv de servicii prevenire HIV, inclusiv securitatea ocupațională a personalului;</i>	Implementarea adecvată a pachetului comprehensiv de servicii prevenire HIV, inclusiv securitatea ocupațională a personalului;
31	<i>Realizarea sesiunilor de informare pentru deținuții cu tuberculoză privind oportunitățile de tratament;</i>	Informațiile relevante privind TBC, HIV, Hepatitele Virale sunt plasate pe panourile informative la camera de întrevederi, în saloane, în salonul de proceduri, precum și la punctele de acces în instituție.
32	<i>Realizarea instruirii teoretico-practice a personalului penitenciar privind securitatea perchezitiei(inclusiv asigurarea cu setul individual) și controlul infecției TB;</i>	Instruirea personalului se efectuează în cadrul instructajelor petrecute cu angajații penitenciarului. De asemenea, sunt întreprinse măsuri pentru a asigura fiecare colaborator cu mănuși și mască. Totodată, menționăm că, sala de proceduri este aprovizionată cu seturi de percheziții pentru prevenirea leziunilor accidentale și molipsirea cu HIV și hepatite.

33	<i>Asigurarea reparației birourilor medicale;</i>	Până la finele anului 2019 au fost reparate capital toate birourile medicale.
34	<i>Asigurarea deținuților penitenciarului cu programe educaționale și activități zilnice ocupaționale, crearea condițiilor pentru munca condamnaților, inclusiv diversificarea programelor socio-educative;</i>	<p>Deținuții sunt implicați în următoarele activități și programe de terapie socială:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Programul de terapie-socială pentru <u>studierea calculatorului</u> petrecut în sala de calculatoare, care este echipată corespunzător; - Programul de terapie-socială privind <u>prelucrarea lemnului</u> derulat în atelierul special amenajat; - Programul de terapie-socială <u>șah</u> petrecut în sala pentru desfășurarea activităților educativ-ocupaționale; - Programul de terapie-socială <u>ridicarea greutăților</u> desfășurat în sala sportivă; - Programul de terapie-socială <u>tenis de masă</u> (sala sportivă); - Programul de terapie-socială <u>minifotbal</u> (terenul sportiv); - Programul de terapie-socială <u>volei</u> (terenul sportiv); - Programul de terapie-socială „<u>muzica-oglinda sufletului</u>” derulat în sala pentru desfășurarea activităților educativ-ocupaționale; - Programul „Pro-social”; - Programul „Liberarea condiționată înainte de termen”; - Programul de reducere a violenței în mediul penitenciar; - Programul de orientare vocațională; - confecționarea obiectelor de creație artistică; - frecventarea bibliotecii și a sălii de lectură (biblioteca instituției); - frecventarea Bisericii din incinta penitenciarului. <p>Minorii deținuți în arest preventiv în Penitenciarul din Rezina, de asemenea, sunt implicați în activități educative și programe de terapie socială care sunt orientate spre familiarizarea lor cu valorile general-umane, respectarea legii, cultivarea deprinderilor social-utile, ridicarea conștiinței și nivelului lor cultural.</p> <p>În acest sens deținuții minori sunt implicați atât în programe educative precum: “Minifotbal”, “Volei”, “șah și dame”, “Tenis de masă”, “Ridicarea greutăților”, cât și în program de orientare vocațională. De asemenea, minorii au acces neîngrădit la fondul de carte al bibliotecii penitenciarului, au posibilitatea să frecventeze nestingherit biserica.</p>

Referitor la Recomandările actualizate ale membrilor Consiliului pentru prevenirea torturii, administrația Penitenciarului nr. 17-Rezina a întreprins sau urmează a întreprinde următoarele acțiuni întru implimentarea acestora:

1. Toate rapoartele CpPT/Avocaului Poporului au fost transmise în biblioteca penitenciarului, cele cu informații care prezintă mai mare interes deținuților au fost plasate pe panourile din incinta penitenciarului, astfel ca deținuții interesați să aibă acces nelimitat la acestea. Deasemenea pe panourile menționate au fost afișate adresele Instituțiilor care pot fi apelate în caz de încălcări ale drepturilor persoanelor deținute, inclusiv informații ce țin nemijlocit de rolul CpPT în prevenirea torturii;
2. Urmare a aprobării planului de activitate a Penitenciarului nr. 17-Rezina urmează a fi incluse spre realizare și lichidare a neajunsurile depistate și invocate de CpPT în cadrul vizitelor realizate în 2019 în instituția în cauză;
3. În Orarul ședințelor Penitenciarului nr. 17-Rezina pentru anul 2020, ce ține de pregătirea profesională a funcționarilor publici cu statut special au fost introduce și urmează a fi predate lecții de către Serviciul juricic al penitenciarului ce ține de implimentarea în practică a *Ordinului nr. 572 din 31.12.2013 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la procedura de identificare, înregistrare și raportare a pretinselor cazuri de tortură, tratament inuman sau degradant și anexei la acesta nr. 77/572/408/639-0/197/1589 din 31.12.2013*, instruirea personalului în domeniul prevenirii torturii, tratamentului inuman și degradant, precum și metodologia investigării și documentării eficiente a actelor de tortură și altor tratamente inumane sau degradante, termenii și organele competente cărora urmează a fi raportate.

Cu respect,

**Directorul Penitenciarului nr. 17-Rezina
comisar de justiție**

ex: Ghenadie Bulhac
069797342

Ion PANAITE